



GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

2005
18/12/2017

455/29.12.2017

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat*, inițiată de domnul deputat PMP Petru Movilă împreună cu un grup de parlamentari PMP, Independenți (Bp. 390/2017).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat*, cu modificările și completările ulterioare, intervenția legislativă vizând, astfel cum se prevede în *Expunerea de motive*, responsabilizarea persoanelor asistate social prin implicarea în activități în folosul comunității, oferind astfel primarilor resurse umane pentru desfășurarea acestor activități. Potrivit inițiativei legislative, pentru sumele acordate ca ajutor social, fiecare dintre persoanele majore apte de muncă din familia beneficiară are obligația de a presta lunar, la solicitarea primarului, câte 5 zile de muncă pentru acțiuni sau lucrări de interes local, fără a se putea depăși regimul normal de lucru și cu respectarea normelor de securitate și igienă a muncii, spre deosebire de legea în vigoare, care instituie această obligație în sarcina doar a unei singure persoane din familia beneficiară. De asemenea, se instituie în sarcina primarilor obligația cu privire la planificarea de acțiuni sau lucrări de interes local în scopul monitorizării și eficientizării acestor activități.

II. Observații

1. Menționăm că, inițial, *Legea nr.416/2001* prevedea efectuarea unui număr de 72 ore de muncă în folosul comunității de către fiecare persoană aptă de muncă din familia beneficiară de ajutor social. În baza comentariilor Comisiei Europene, dar și a unor organisme internaționale specializate în drepturile omului, această reglementare a fost considerată ca element ce conducea la interpretarea de muncă forțată.

Din aceste considerente, reglementarea a fost modificată, pe baze echitabile, orele de muncă fiind efectuate ca echivalent al sumelor primite cu titlu de ajutor social, în comparație cu salariul minim brut pe țară garantat în plată.

Revenirea la formula inițială din anul 2001 ar constitui încălcarea tuturor documentelor internaționale ratificate/semnate de România.

Este posibil ca aplicarea acestei măsuri să aibă consecințe semnificative, familia renunțând la acest beneficiu de asistență socială, ceea ce ar conduce la agravarea situației economice și sociale a acesteia, în condițiile în care persoanele din aceste familii sunt și așa greu angajabile.

2. Cu privire la modificarea propusă la **art. 6 alin. (2)**, semnalăm că unele dintre persoanele majore apte de muncă din familia beneficiară, care ocupă un loc de muncă, cu un program normal sau parțial de lucru, ar putea întâmpina dificultăți în a putea presta 5 zile de muncă lunar pentru acțiuni sau lucrări de interes local, în sensul că ar trebui să procedeze la a solicita concediu lunar, ceea ce nu ar fi un beneficiu nici din perspectiva angajatorului (5 zile pe luna angajatul nu prestează muncă pentru acesta) și nici a angajatului (epuizarea concediului de odihnă la care are dreptul legal sau mai mult, solicitarea concediului fără plată).

3. Semnalăm că soluția de abrogare a **art. 6 alin. (5)** nu este motivată, astfel încât nu sunt respectate dispozițiile *Secțiunii a 4-a - Motivarea proiectelor de acte normative din Capitolul III - Elaborarea actelor normative al Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*. Observația este valabilă și cu privire la soluțiile propuse pentru completarea art. 14¹ cu un nou alineat, **alin. (1¹)**.

4. În ceea ce privește propunerea de completare a art. 6 cu un nou alineat, **alin. (7¹)**, semnalăm că este neclară și nu stabilește la ce se referă avizul comisiei de recepție și care este procedura și momentul desemnării comisiei respective.

De asemenea, tot neclară este și sintagma „*în vederea asigurării încărcării pentru fiecare persoană conform normativelor de lucrări specifice*”.

5. Referitor la modificarea propusă la **art. 7²** din lege, precizăm că eliminarea din categoria persoanelor apte de muncă exceptate de la efectuarea orelor de muncă în folosul comunității a celor care au în îngrijire persoane cu handicap sau persoane vârstnice dependente va conduce la crearea unor probleme sociale suplimentare, fie prin abandonarea acestora, fie prin preluarea îngrijirii acestora de către autoritățile statului în regim rezidențial.

Obiectivele asumate de România se referă la dezinstituționalizare și asigurarea îngrijirii acestor persoane pe cât posibil în familie sau în servicii de tip familial.

6. În ceea ce privește modificarea **art. 8 alin. (1)** din lege, în sensul exceptării veniturilor dobândite ca urmare a angajării temporare în condițiile prevăzute de art. 77¹ din *Legea nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare*, de la calculul venitului lunar net al familiei sau al persoanei singure, semnalăm că era necesară o evaluare a impactului financiar, dar și o analiză asupra altor tipuri de venituri realizate de persoanele din categoriile defavorizate (ex.: tinerii marginalizați) și care, prin exceptare, ar putea conduce la o mai bună incluziune socială a acestora.

7. Referitor la propunerile legate de afișarea planificării lunare de acțiuni sau de lucrări de interes local, verificarea informațiilor declarate de titularul ajutorului social și altele asemenea, precizăm că sunt deja reglementate într-o anumită formă, conform modificărilor aduse prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.93/2016 pentru reglementarea unor măsuri de simplificare a acordării unor beneficii de asistență socială, precum și pentru stabilirea unor măsuri bugetare pentru acestea în anul 2016*.

8. În ceea ce privește propunerea de modificare a **art. 15 alin. (6) și (7)** din *Legea nr. 416/2001*, menționăm că, pentru o înțelegere corectă a reglementării, era necesară definirea sintagmei „*refuz nejustificat*”, care se regăsește în cuprinsul ambelor alineate.

9. Menționăm că prin modificarea **art. 18 lit. c)** se propune sancționarea beneficiarului (se poate suspenda plata ajutorului social), deși ipoteza introdusă de text (instrumentarea necorespunzătoare a dosarelor) vizează culpa autorităților cu atribuții în acest sens.

10. Cu privire la modificarea **art. 28¹**, menționăm că soluția propusă la **lit. a)** a **alin. (1)** constă în reglementarea unei contravenții care vizează secretarul comunei, orașului, municipiului sau sectorului municipiului București, deși niciunul dintre textele la care se face trimitere nu stabilește conduita pe care ar trebui să o aibă acesta astfel încât să nu fie subiectul unei

contravenții și nu rezultă clar obligația secretarului a cărei încălcare poate constitui contravenție.

Referitor la **lit. b)** a **alin. (1)** a aceluiași articol, semnalăm că art. 6 alin. (9), art. 13¹ alin. (4) și art. 17 alin. (1), la care se face trimitere, nu stabilesc o obligație în sarcina primarului, astfel că nu rezultă clar când anume acesta ar putea săvârși contravențiile avute în vedere de text. De asemenea, trimiterea la art. 28¹ alin. (3) este eronată, pe de o parte pentru că acest text stabilește la rândul său o contravenție și pe de altă parte pentru că nu se poate face trimitere în cuprinsul unui text chiar la textul respectiv.

Precizăm că textul **lit. c)** a **alin. (1)** este foarte vag și nu stabilește expres la ce „*condiții legale de acordare*” se referă.

În ceea ce privește textul propus la **lit. b)** a **alin. (2)**, semnalăm că art. 16, la care se face trimitere în text, stabilește când intervine suspendarea dreptului la ajutor social și nu o obligație a personalului serviciului de asistență socială sau a persoanelor cu atribuții în domeniu.

Cu privire la textul **alin. (3)**, semnalăm că ar fi trebuit formulat astfel încât să rezulte cu claritate când această faptă poate fi contravenție.

Totodată, era necesar să se prevadă, în cuprinsul inițiativei legislative, un termen de intrare în vigoare a textelor care reglementează contravenții, în conformitate cu art. 4 din *Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare*.

11. De asemenea, precizăm că *Legea nr.196/2016 privind venitul minim de incluziune* (VMI), elaborată cu sprijinul Băncii Mondiale, va reglementa venitul minim de incluziune ca beneficiu de asistență socială acordat familiilor și persoanelor singure aflate în situație de dificultate, în scopul prevenirii și combaterii sărăciei și riscului de excluziune socială, prin înlocuirea celor 3 beneficii actuale (*ajutorul social, alocația pentru susținerea familiei și ajutorul pentru încălzirea locuinței*).

Astfel, veniturile realizate de o familie/persoană singură din surse formale (salarii, activități independente, activități agricole) se vor lua în calcul cu o deducere de 50%, dar nu mai mult de 400 lei/familie, în prezent fiind luate în calcul în totalitate. Scopul acestei deduceri este de stimulare a participării pe piața muncii.

De asemenea, aceste modificări vin în sprijinul persoanelor a căror capacitate de muncă se diminuează din cauza proceselor degenerative aferente vârstei și pentru care găsirea unui loc de muncă este dificilă, pentru persoana în vârstă de peste 60 de ani, limita maximă de venit fiind stabilită la 300 lei.

În ceea ce privește angajabilitatea, modificarea se referă la introducerea interdicției de re-solicitare a dreptului în cazul refuzului nejustificat al unui loc de muncă sau curs de formare/calificare/recalificare pentru o perioadă de 6 luni.

Totodată, neîndeplinirea obligației de a presta activități/lucrări de interes local pe o perioadă mai mare de 30 de zile conduce la suspendarea plății ajutorului de incluziune pentru o perioadă de maximum 3 luni și, respectiv, la

încetarea plății ajutorului de incluziune, dacă obligația este neîndeplinită și în perioada de suspendare.

Apreciem că acest program, ce se va aplica începând cu 1 aprilie 2018, va consolida componenta pro-muncă, prin introducerea de stimulente financiare în cadrul tuturor componentelor VMI și păstrarea unei părți din veniturile câștigate din muncă astfel încât acțiunea socială își schimbă sensul de la o intervenție reactivă la una pro-activă.

Subliniem că, potrivit dispozițiilor art. 96 lit. a) din *Legea nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune*, la data intrării în vigoare a prezentei legi¹, *Legea nr. 416/2001* se abrogă.

Totodată, semnalăm că, în dezbaterile Parlamentului, la Camera Deputaților, se află o inițiativă legislativă cu același obiect de reglementare [*propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat*, inițiată de domnii deputați PMP Mocanu Adrian și Movilă Petru (Plx. 532/2017)].

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Mihai TUĐOȘE
PRIM-MINISTRU

Domnului senator **Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU**

Președintele Senatului

¹ *Legea nr. 196/2016* intră în vigoare la data de 1 aprilie 2018, cu excepția art. 95, care intră în vigoare la data de 1 februarie 2018.